

НАПРЯМ 2
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК, КОНСАЛТИНГ, КОНТРОЛЬ І АУДИТ В
УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

УДК 657.6

Антонюк О.Р.

*д.е.н., доцент, професор кафедри державного управління
документознавства та інформаційної діяльності*

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

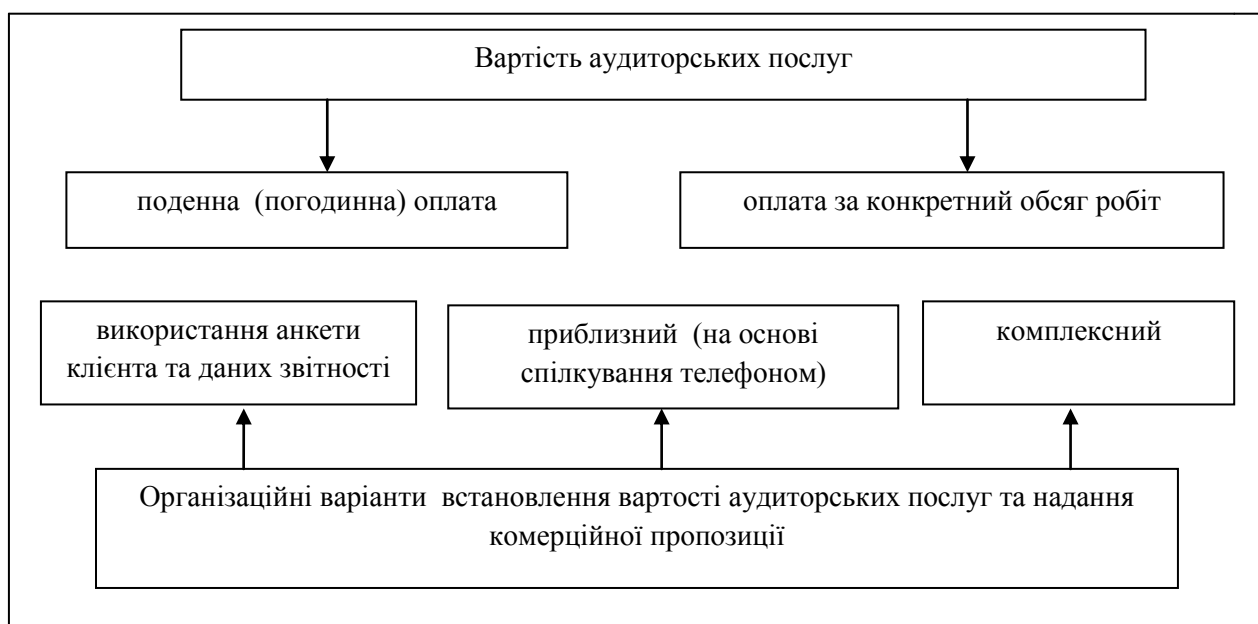
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ
АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання формування ціни на товари (роботи, послуги) завжди є актуальним для різних сфер та видів діяльності, набувають характерних ознак. Аналіз сайтів аудиторських фірм на предмет цінової політики показав, що при визначенні вартості послуг враховується фактор постійності клієнта, термін дії договору, комплекс послуг та їх взаємозв'язок. Можливе пропонування певних послуг на безоплатній основі, як доповнення до основного пакету послуг замовника. Типова ситуація може виникати при наданні послуги з постановки та відновлення обліку, у доповнення до цього обліковий персонал клієнта може отримувати безоплатно консультації впродовж визначеного часу.

Існують відмінності у формуванні комерційної пропозиції при наданні послуги з ведення або відновлення обліку. Базою для встановлення винагороди є кількість людино-годин на ведення обліку, що переважно ґрунтується на врахуванні факторів: кількість первинних документів, що підлягають обробці та складність ведення обліку. В цілому існує два базових підходи до встановлення вартості аудиторських послуг: погодинна оплата та оплата за конкретний обсяг робіт (рис. 1).

Вважаємо, що необхідно вдосконалювати методичну базу забезпечення формування величини винагороди за різні аудиторські послуги, одним із шляхів реалізації яких на практиці вбачаємо розробку «Методичних рекомендацій з визначення вартості аудиторських послуг». Доречним також є наявність внутрішньофірмових стандартів в аудиторських фірмах, які б визначали усі питання формування цін на різні аудиторські послуги (виходячи з портфелю замовлень конкретної аудиторської фірми). Такий підхід (з врахуванням факторів впливу, табл. 1) дозволить суб'єктам аудиторської діяльності дотримуватись усіх

вимог до виконання аудиторських послуг та впливати на якість надання аудиторських послуг, у т.ч. через ефективну цінову політику.

*Рис. 1. Організаційно-методичні підходи до формування вартості аудиторських послуг у практиці діяльності аудиторських фірм України
Джерело: розроблено автором*

Таблиця 1.

Фактори впливу на формування величини винагороди за послуги з ведення обліку (аутсорсинг)

Класифікаційна ознака	Фактори впливу
Загальні фактори	Кількість документів та обсяг звітності, яку потрібно підготувати
Характеристика клієнта	Вид діяльності Кількість господарських операцій Кількість первинних документів Якість оформлення первинних документів
Кваліфікаційний рівень осіб, залучених до виконання завдання	Досвід, знання, практичний досвід осіб, залучених до виконання конкретної послуги
Взаємозв'язок з іншими послугами	Обсяг послуг, що може надаватись додатково (напр., у вигляді консультацій, підготовки кадрів, виконання погоджених процедур)
Організаційні та технічні аспекти виконання послуги	Залучення до роботи експерта з інших галузей Використовуване програмне забезпечення

Джерело: розроблено автором

Планування задіяних у виконанні завдання людських ресурсів передбачає призначення відповідно компетентних виконавців, керівника групи, контролера якості.

Фактори впливу на формування вартості консультаційних послуг можна класифікувати за наступними ознаками:

- форма консультацій (усна, письмова);
- періодичність (разові, абонентське обслуговування);
- взаємозв'язок з іншими послугами (відновлення, ведення обліку, інші)
- складність консультаційного запиту (складні, прості).

В бюджеті часу на виконання конкретної аудиторської послуги потрібно враховувати необхідний резерв часу на виконання процедур, пов'язаних з послугою, що має високий ризик складності виконання, на додаткові процедури та на обговорення результатів виконання аудиторської послуги (у групі виконання, в з вищим управлінським персоналом, з третіми особами). Розрахунок бюджету часу повинен враховувати наступні чинники:

- наявність виконавців аудиторської послуги: кваліфікація, можливість участі у виконанні послуги, необхідність залучення експертів, фахівців з окремих питань);
- первинне чи повторне надання аудиторської послуги;
- наявність виконання для клієнта інших аудиторських послуг у звітному/попередніх періодах;
- оцінка ризику неякісного виконання замовлення з аудиторської послуги;
- обставини замовлення наявність конфлікту інтересів серед керівництва та власників, стислі терміни виконання замовлення, обмеження доступу до інформації, відсутність чітко визначених результативних показників замовлення або критеріїв оцінки, тощо);
- результати попереднього аудиту або виконання інших аудиторських послуг.

Бюджет часу повинен відображати наступні етапи виконання аудиторської послуги:

1. Визначення умов завдання аудиторської послуги.
2. Надсилання аудитором листа-угоди (в разі необхідності) стосовно виконання аудиторської послуги та укладання договору.
3. Збір загальної інформації про предмет аудиторської послуги.
4. Оцінка факторів ризику надання аудиторської послуги.
5. Розробка програми виконання аудиторської послуги.
6. Виконання аудиторської послуги та отримання свідчень стосовно завдань послуги та критеріїв її виконання (оцінки, тощо).
7. Документування питань, які є важливими в контексті виконання послуги для обґрунтування підсумкового документу.
8. Підготовка звіту з виконання послуги або іншого підсумкового документу.